

ut Scribas eligerent; ex Hadrian. Turn. advers. lib. 11. cap. 10. Ac proinde Scribæ a Quæstore electi, Quæstori; ab Ædili, Ædilitii; a Prætore, Prætorii, dicebantur. Afferit quoque, apud Marcum Varronem; lib. 4. de ling. latin., de Scribis Pontificum mentionem extare; quemadmodum in veteri inscriptione apud Onuphrium Panvinium, quam ipse recitat.

Aliud insuper munus iisdem Scribis adsignat Gravina præfatus; apparere scilicet Magistratibus, eisque leges & jura subjecere. Ex quo eveniebat aliquando, quod juvenes, qui Magistratum inibant, munus suum plerunque ignorantes, a Scriba, quem usus peritum fecerat, agnoscere cogebantur: Itaut Scribæ, qui leges ad manum habebant, essent quodammodo doctores Magistratum; quorum jurisdictio pro consilio, & arbitrio Scribarum explicabatur. Ob hanc caussam Scribarum arrogantia plusquam æquo exultabat; usque dum a Catone, ut refert Plutarch. in Cat. maj., qui illorum detegit, & percussit, ignorantiam, deprimeretur.

Sunt qui volunt, ex libertis olim Scribas electos fuisse; alii autem constanter afferunt, quamvis inter Apparitores adnumerarentur, ex ingenuis hominibus tamen, non ex libertis, aut libertinis, fuisse desum. ptos. De Scriba cubiculario, quem nos a secretioribus secretis, seu cubiculi secretarium, appellamus, ait Pisticus: Hi apud Romanos ut plurimum libertini erant. Unde in hac inscriptione Januarius uxorem libertam vocat, quia illam in servitute duxerat. Aliquando tamen ingenui erant. Gruther. de offic. dom. Aug. 2. 21. 3. 29. Ursat. de Not. Rom. Thes. Anton. Rom. Græv. tom. 11. p. 955. D. Ex Festo memorat Gravina Scribas navales, quos omnium fuisse, ait, gradu minimos, propter pericula, quæ subibant.